

मेरो कथा

मेरो नाम पदम खड्का । पेशाले ट्राफिक प्रहरी । यो काम गर्न थालेको पनि दश वर्ष भएछ । केटाकेटी छँदा गाउँघरमा हामी अन्य खेलका साथै प्रहरी र आन्दोलनकारी बनेर खेल्ने गर्दथ्यौँ । हामी सानो छँदा खेरी नै नेपालको राजनीतिमा अस्तव्यस्तता आएकोले हाम्रो पढाई पनि निक्कै विग्रेको थियो । तर हामी अल्लारे बच्चाहरूलाई नेपाल बन्द, हडताल, सशस्त्र द्वन्द्व आदि हुँदा निक्कै खुशी लाग्थ्यो, किनकी यस्तो अवस्थामा विद्यालय पनि बन्द हुने र गाउँघरका साथिहरूसँग दिन भरी खेलेर बिताउन पाइने । बाहिर सडकमा पुलिसले आन्दोलनकारीहरूलाई लखेटिरहेको हुने र तिनकै सिको सिकेर हामी पनि एक थरी पुलिस र अर्को थरी आन्दोलनकारी बनेर खेल्ने । काठको बन्दुक र लाठो बोकेर पुलिसको रोल खेल्ने र आन्दोलनकारीको रोलमा हुनेले निधारमा सेतो, कालो वा रातो कपडा बाँधेर भित्तामा पर्चा टाँसेको जस्तो र हुड्गा हानेको जस्तो गर्ने, जिन्दावाद, मुर्दावाद र भागाभाग गर्दाको मज्जा नै अर्कै । तर खेल पश्चात घर पुग्ने वित्तिकै देशको अवस्था र हाम्रो चाला देखेर वाक्क भएका बुवा, आमा र हजुरबुवा तथा हजुरआमाको समेत खुबै गाली खानु पर्दथ्यो । पछि विस्तारै ठूलो कक्षामा पुगेपछि मात्र हामीलाई हाम्रो पिँढीको शिक्षा नराम्ररी विग्रेको कुराको महसुस हुन थाल्यो ।

घरको खस्कँदो आर्थिक अवस्था र मुलुकमा व्याप्त बेरोजगारीका कारण मेरा दुई जना दाजुहरू पनि गाउँका अन्य साथिहरू जस्तै विदेशमा काम गर्न गए भने म र मेरी बहिनी विद्यालयमा अध्ययनरत नै थियौँ । मुलुक बाहिर पनि भन्नु मात्र रहेछ, थोरै बढी पैसा कमाउनको लागि दाजुहरूले त्यस्तो गर्मी ठाउँमा ज्यादै दुख गर्नु परेको कुरा चिठीमा लेखेर पठाउनु हुन्थ्यो । गाउँकै विद्यालयबाट स्कूलको पढाई सकेर बसेको बेलामा प्रहरीमा भर्ती खुलेको कुरा एकजना साथीले सुनाए पछि हामी चार-पाँच जना साथीहरूले आवेदन भर्नु । जिस्केर भरेको आवेदनको त ठूलै सुनुवाई पो भएछ । म र अर्का एकजना साथी छानिएछौँ पनि । त्यसपछि त लिखित परिक्षा, फिजिकल, अन्तर्वार्ता आदिको लस्कर नै लाग्न थाल्यो । भाग्य भनौँ या आफ्नै खुबी, म त सबै परीक्षा उत्तिर्ण भएर प्रहरी सेवाको लागि छानिएछु पो त । महिनौँको तालिम पश्चात प्रहरीको बर्दी र सिपाहीको बिल्ला पनि लगाइयो । त्यसपछिको ठाँटै अर्कै । कैयन् महिना राजधानी कै एउटा थानामा काम गरे पछि म खै के कारणले हो कुन्नि ट्राफिक प्रहरीमा छानिएछु । मेरो अलिक अग्लो कद र नेपाली तथा अङ्ग्रेजी दुवै भाषामा केही राम्रो दखल भएकोले हो कि किन हो कुन्नि मेरो ट्राफिकमा सरुवा भएको । केही हप्ताको तालिम ।

थानामा विभिन्न खालका अपराधमा संलग्न व्यक्तिहरूसँगको दिनहुँको लफडा, रात रात भर गस्तीमा घुम्नु पर्ने, जँड्याहा र भ्रगडियाहरूसँगको भाग-दौड तथा चोरी, डकैती, आन्दोलन, प्रदर्शन र अन्य मुद्दामा पक्राउ परेकाहरूको केरकार, जुलुस र भिडन्तहरूमा दिन र रात भन्न नपाइने गरी सुरक्षाको निमित्त दौडिरहनु पर्ने कामले गर्दा एक प्रकारले त मलाई यो सब छोडेर ट्राफिक प्रहरीको सेवामा जान पाएकोमा खुशी नै महसुस भएको थियो ।

सडकमा सवारी साधनहरू व्यवस्थित तवरले गुड्ने वातावरण सिर्जना गर्ने काम पाउँदा पहिलो केहि दिन त रमाइलो पनि भयो । भट्ट हेर्दा त ट्राफिक प्रहरी भन्दा शक्तिशाली अरू को पो छ र । मन्त्री, ठूला-ठालु देखि सबैका सवारी साधन हाम्रै इशारामा चल्नु पर्ने । तर काठमाडौँको ट्राफिक व्यवस्थापन चाहिँ त्यति सजिलो रहेनछ । लाखौँ मोटरसाइकल र गाडीहरू दगुरी रहेका, बिना सिक्ती हरन बजाइरहेका, हरिया पोल्नुसन्का स्टिकर कसरी कसरी हात पारेर गाडीको ऐनामा टाँसेका तर धुवाँको मुस्लो छोडिरहेका,

ट्राफिक नियममा ज्यादै नगण्य सवारीका साधन मात्र चलेका, बसहरूमा सिट भन्दा तेब्वर चौबर बढी यात्रु राखेर गाडी चलाइरहेका, सबैलाई केको केको हतार भएको जस्तो । हिजो ठीकै छोडेर गएको सडक आज खनेर धुलाम्मे र खाल्डै खाल्डा पारिसकेका, विजुली बत्ती र सोलार बत्ती जडान भएपनि बत्तिले भने आँखा भिम्काएको जस्तो आज छ त भोलि छैन । विजुलीका पोलमा तारै तारका गुजुल्टा जलेर आगलागी भइरहेको, बथानका बथान गाई-भैंसी चर्न सडकमा नै छोडेका, नउठाएका सडेगलेका फोहरको डङ्गुर, एक क्षेत्रका छाडा कुकुरहरूको अर्को क्षेत्रका कुकुरहरूसँग ग्याडवार जस्तो चलिरहेको, दिउँसै खाल्डा-खुल्डी टाल्ने र रङ्ग लगाउने भनेर अति भिडको बेलामा सडक विभाग र ठेकेदारहरू आएर काम गरिरहेका, फोहरमैला ओसाने ट्रकहरू पनि बिदाको दिन, बिहान सबैरे वा राती नै आउनुको सट्टा भिडभाडको समयमा निककै दिन देखिको फोहरको डङ्गुर बटुल आउने, धार्मिक र राजनीतिक जुलुसहरू दिनहुँ निस्केर सडक अस्तव्यस्त भएको, बिग्रेका जिर्ण गाडीहरू ठूलो आवाजका साथ धुवाँ छाड्दै बीच सडकमा बिग्रेर लम्पसार परेका, गाडीहरूको भिडम् भिड, नियमको पालना गरेर कसैले गाडी नचलाउने । हुँदा हुँदा ती मन्त्रीहरूलाई सधैं कहाँ जाने हतारो हो कुन्नि, जस्तै भिडमा पनि उनका गाडी रातो बत्ति बालेर साइरन बजाउँदै आएपछि जसरी भए पनि छिराई दिनै पर्ने । हाम्रै प्रहरी र सेनाका गाडीको पनि त्यस्तै चाला ।

मुल सडकको मात्र के कुरा, भित्री सडकहरूमा पनि सरकारले दमकल छिर्ने गरी घरेटहरा भत्काएर चौडा बनाएका सडक जाँडका भट्टी र विभिन्न खाले पसलहरूका सामान राख्ने ठाउँ र सवारी साधन पार्किङ गर्ने स्थल पो बनाएका छन् । म जस्ता एकाध प्रहरीले कहाँ कहाँ मात्र कराएर हिँड्ने । फेरी त्यस्ता बाटामा हिँड्दा सर्वसाधारणले हामीलाई नै अधिकारप्राप्त व्यक्ति भनि ठान्दछन् । तर हामीले मात्र के नै गर्न सक्छौं र ? मुकदर्शक भएर हिँड्दा फेरी यो सिपाही यिनीहरूसँग मिलेको रहेछ भन्ठान्दा रहेछन् । समाजका काम धेरै गर्ने पनि हामी र सबैका आँखाका कसिङ्गर पनि हामी नै ।

कहिलेकाहीं कतै जाम वा दुर्घटना भएमा तुरन्त त्यो एरियामा जानु भनेर वाकिटकी वा मोवाइलमा हाकिमको खबर आउँछ । हाम्रो पनि त उही एघार नम्बरको घोडा (दुई वटा खुट्टा) मात्र त हो नी । छिटो घटनास्थलमा पुग्न कहिलेकाहीं सवारी चालकहरूसँग लिफ्ट माग्नु भने अछुत जस्तै व्यवहार गर्न थाल्छन् । मानौं कि हामीले उनका सवारी साधनमा बसेर उनीहरूलाई भुक्क्याएर थानामा नै लग्न लागेको होकि भनेर । उता भाँडाका सवारीका चालकहरू भने खुशी भएर लग्न खोज्छन्, पछि पछि काम आउँछ भनेर । सबैले आआफ्ना दुनो नै सोभ्याई रहेका हुन्छन् ।

निलो स्मार्ट ड्रेस लगाएर घाँटीमा टाई, मुखमा मास्क र आँखामा गगल्स लगाएर निककै ठाँटिएर सडकमा पुगेका म जस्ता ट्राफिक प्रहरी बेलुकी घर पुग्नुजेलसम्ममा त आफै सिथिल भई धुलोले ढाकिएर श्रीमती र बालबच्चाले समेत नचिन्ने भइसकेको हुने । हातमुख धोएर खाना खान पाएको छैन, थकानले गर्दा घुसुक्क गहिरो निन्द्रामा पुगिहाल्ने । अस्ति एक दिन त मेरी सानी छोरीले आमा चाहिँसँग सोधिन्छ, 'आमा, आमा, डेडी घर आउने वित्तिकै किन सुत्नुहुन्छ ? के खाएर आउनु हुन्छ ? फेरी हामी उठ्नु भन्दा नै पहिले कता जानु हुन्छ ?' भनेर ।

हामी पुरुषको मात्र कहाँ हो र ? महिला ट्राफिक प्रहरीको पनि विजोग नै छ । बिहान सबैरेदेखि सडकका पेटी छेउमा अधिल्लो दिन राती थन्क्याएर राखिएका प्लास्टिकका डिभाइडरहरू बीच सडकमा लगेर मिलाउ, त्यसमा डोरी बाँध, हुँडक्याएर लगेका मिनी, माइक्रो र ठूला बस तथा कारका हावाको चिसो

सिरेटो खाउ, बिहानैदेखि धुलो र धुवाँ खाउ, राती बिग्रेर सडकमा नै छोडेका गाडीका चालक बिहान आएपछि तिनका गाडी धकेलेर मुल सडकबाट पाखा लगाउ, कति कति काम । आठ बजेतिर स्कूलका बसहरू कुद्न थाल्छन् सडकमा । अनि उता घरमा बच्चाहरू कसरी विद्यालय गए होलान्, के खाए होलान् भनेर चिन्ताले सताउन थाल्छ, बिचरा घरकाले के के मात्र भ्याउन् भनेर सान्त्वना दिन र हालखबर सोध्न खल्लीबाट मोवाइल फोन भिकेर यस्सो फोन लाउनु मात्र के छ, त्यही बेला पुलिसका हाकिमका गाडी आएर कामै नगरेर फोन गरिरहेको जस्तो देखिने उनीहरूका अगाडि । बिचरा महिला प्रहरीहरू त डेरा त्यहीं नजिक तिरै छ भने कुदेर बच्चालाई स्कूल छोडेर र दिउँसो घर पुऱ्याएर फेरी फटाफट ड्युटीमा आउँछन् । भनै स्कूल पनि जाने बेला नभएका शिशुका आमाहरूले आफ्नो काम कसरी गर्ने होला । साना नानीलाई दुध खुवाउन पनि पाउँदैनन् उनीहरूले । हाकिमहरूले थाहा पाए भने यस्तो कार्यलाई पनि काम ठगीमा नै गन्छन् र उल्टै तनाव दिने काम हुन्छ । यो पनि त एक प्रकारको मनोवैज्ञानिक हिंसा नै त हो नी उनीहरू माथि । प्रहरीको त ठाउँ ठाउँमा थाना र कार्यालयहरू छन् । यस्ता महिला प्रहरीहरूका साना बच्चाहरूलाई आमाहरूको कामको दौरान स्याहार र हेरचाह गर्ने ठाउँहरू यिनै कार्यालयहरूका एक कुनामा बनाइदिन मिल्दैन होला र ? त्यति भए त आफ्नो ड्युटी परेको क्षेत्रकै कुनै प्रहरी चौकीमा बच्चा छोडेर हुक्कसँग काममा लाग्न पाउँथे नि यी महिला प्रहरीहरूले ।

कैयन् पापिस्ट सवारी चालकहरू सवारी चलाउँदा बाटो हेरेर चलाउनु भन्दा पनि बाटामा हिँड्ने युवतीहरू तिर आँखा दौडाउँदै सवारी चलाउँछन् । हुँदा हुँदा उनकै सेवामा अर्पित हाम्रा महिला दिदी-बहिनी प्रहरीलाई पनि हेर्न पछि पर्दैनन् । अनि बेला बेलामा आँखाले धोका दिएर गाडी लगेर अर्कातिर ठोक्न पुग्छन् बदमासहरू । दुख फेरी हाम्रै टाउकामा । दुर्घटनासँगै जाम, जाम हटाउन सकेन भनेर हाकिमले वाकिटकी र मोवाइलबाट हप्की दप्की लगाउने र हाम्रो कुदाकुद । सिट्टी बजाउँदा बजाउँदा घाँटी, ओँठ र गाला सबै दुख्न थाल्ने । कहिलेकाहीं त आधारातमा सुतिरहेको बेलामा पनि ट्राफिक कन्ट्रोल गरेको सपना देखेर श्रीमती र बच्चा बच्चीलाई हातले बेस्कन लाग्दो रहेछ । क्या फसाद ।

काठमाडौँका सडकमा लाखौँ मोटरसाइकल र गाडीहरू दगुरी रहेका हुन्छन्, तर यदि जाँच नै गर्ने हो भने ती मध्ये आधाको पनि सवारी चालक अनुमति पत्र हुँदैन । सवारी किनबेच र रजिष्ट्रेशन गर्दा कसैले पनि लाइसेन्स छ, छैन भनेर सोध्दैन । सवारी चालक अनुमतिको परीक्षामा उत्तिर्ण हुनको लागि पनि ठूलै युद्ध जित्नु पर्ने र कदाचित जितियो भने पनि अनुमति पत्र हातमा पर्न वर्षौँ लाग्ने । किन त भन्दा त्यो छ्वाप्ने प्लास्टिकको कार्ड र मेसिनको नै अभाव छ रे । कतिसम्मको भाँडभैलो त । त्यस्तो अभाव छ भने अस्थायी रूपमा कागजको लाइसेन्स किन वितरण नगरेको वा आजको इन्टरनेटको जमानामा यातायात व्यवस्था विभागले अनलाइनबाटै लाइसेन्स वितरण गरेर आफ्नो पायक परेको पसलमा गएर प्रिन्ट गर्नु भन्न किन नसकेको होला, हरे । आखिर यो सब कुराको दुख हामीलाई नै । बिचरा भर्खरका केटाकेटीहरू स्कुटर र मोटरसाइकल चढेर कलेज जान लागेका हुन्छन्, लाइसेन्स चेकमा पर्दा लाइसेन्स छैन भनेपछि रोकेर राख्नै पऱ्यो । मुख हेर्दा माया लाग्छ, तर के गर्ने नियम नियमै हो । अन्य यात्रुहरूले हेर्दा हामीले बडो पैसा ठग्न र दुख दिन उभ्याएको जस्तो देखिने । उता पैसा र शक्ति भएकाहरूलाई सवारी चलाउन नआए पनि लाइसेन्स घरैमा आई पुग्छ भन्ने कुरा पनि सुन्नमा आइरहन्छ ।

अहिले आएर त ट्राफिक प्रहरीसँग सर्वसाधारणको सम्बन्ध केही राम्रो भएको छ, र सवारी चालकहरू पनि हामीलाई देखेपछि अलिक अनुशासित भएर सवारी चलाउँछन् । नेपालमा प्रजातन्त्रको लागि भएको पछिल्लो आन्दोलन पश्चात त प्रहरीलाई यत्ति धेरै हेप्ने भएका थिए कि नियम विपरित गाडी चलाउने खासगरी

भाँडाका सवारी चालकलाई रोक्न खोज्यो भने भ्यालबाट आधा शरीर बाहिर निकालिकन थर्कमान पार्दथे हामीलाई । एउटा ट्याक्सी चालकलाई कारवाही गर्न लाग्यो भने त्यहाँ गुडीरहेका सबै ट्याक्सीहरू रोकेर चालकहरूले घेर्न आउने गर्दथे । यस्तो विकृतिमा हाल भने निककै कमी आएको छ । तर कति हाँसु भने ट्याक्सी चालकहरू हामीलाई देख्ने वित्तिकै आफ्नो सिट बेल्ट लगाएको जस्तो गर्दा रहेछन् तर वास्तवमा लगाएका हुँदैन रहेछन् । हामीले त उनैको सुरक्षाको लागि नै यो सब नियम बनाएको हो नी । तै सार्वजनिक सवारीका चालक भनेर चिनाउने ज्याकेट चाहिँ भिरी नै रहेका छन् । मैले सुने अनुसार २०४६ सालको जन आन्दोलन अधिसम्म मोटरसाइकल चलाउने र पछाडि बस्ने यात्रु दुवैले हेल्मेट लगाउनु पर्थ्यो रे र यस्तो सुव्यवस्था दक्षिण एसियामा नेपालमा मात्र हुनुका साथै यसको विदेशमा पनि चर्चा र तारिफ हुने गरेको थियो रे । तर जनआन्दोलन नै हेल्मेट नलगाउनको निमित्त गरे जसरी पञ्चायत ढले वित्तिकै यो चलन पनि सदाको निमित्त खारेज गरिएछ । वर्षेनी हेल्मेट नलगाउनाले नै कति यात्रुको अकालमा मृत्यु भइरहेको छ ।

हामीले यस्तो दुखमा खटिएर काम गरिरहेको ठाउँमा विभिन्न व्यक्तिहरू स्वयमसेवकका रूपमा पनि काम गर्न आउँछन् । केही व्यक्तिहरू त निककै पढेलेखेका पनि हुन्छन् । केही विदेशी पनि । उनीहरूले कुनै पारिश्रमिक नपाउँदा पनि सडकका नियमहरू सिकाउन र ट्राफिक आवागमनलाई सहज बनाउन खटिएको देख्दा चाहिँ हाम्रो पनि हौसला बढेर आउँछ । त्यस्तै, बेला बेलामा ट्राफिक सप्ताह गरेर स्कूले छात्रछात्रालाई पनि सडकका चोकहरूमा उभ्याएर सडक नियम सिकाउनको लागि राख्दा एकातिर उनीहरू आफैले पनि त्यस्ता काइदाहरू सिक्छन् भने बटुवाहरूलाई जताततैबाट बाटो काट्न नहुने र कि त जेब्रा क्रसिङमा हरियो बत्ति बलेपछि बाटो काट्ने या त आकाशे पुल भएको ठाउँमा पुलबाट बाटो काट्ने कुरा बारे समेत जानकारी दिने पनि गर्दछन् ।

दिनहुँ जसो केही शारिरीक रूपले अशक्त तथा वृद्ध व्यक्तिहरू तथा आँखा नदेख्ने व्यक्तिहरू पनि सडकमा हिँडिरहेका हुन्छन् । उनीहरूलाई बाटो देखाउन र बाटो कटाउन पाउँदा मनमा अति नै सन्तोषको महसुस हुन्छ । हामी हुर्केको जस्तै विकट गाउँबाट शहर आएका मानिसहरू शहरी चालचलनबारे अनभिज्ञ हुने भएकाले उनीहरूलाई यस्तो कोलाहलको सडकमा हिँड्न निककै कठिन हुन्छ । यस्ता व्यक्तिहरूलाई मद्दत गर्दा पनि निककै खुशी लाग्छ ।

कहिलेकाहीं गाउँको घरमा जाने अवसर मिलेको बेलामा मेरा बाले काठमाडौँ बारे विभिन्न कुराहरू सुनाउने क्रममा भन्नु भएको कुरा अबै पनि मेरो कानमा गुन्जिरहेको छ । उहाँहरूको पालामा काठमाडौँमा सवारी साधन निककै थोरै हुन्थे रे । त्यतिबेला साइकल चढ्ने र हिँड्ने नै धेरै हुन्थे रे । काठमाडौँका सडकमा रिक्साको पनि चलन थियो रे । घोडा चढ्नेहरूको संख्या पनि बाक्लै थियो रे । रत्नपार्क जस्तो आजको व्यस्त ठाउँमा पनि आकल भुकल मात्र मोटर गाडीहरू चल्ये रे । मोटरसाइकल त अबै नगण्य हुन्थे रे । ठूलो आवाज आउने भएर मोटरसाइकललाई उहाँहरू भ्याटभ्याटे भन्नु हुन्थ्यो रे । मिनपचासको विदामा छात्रहरू मुल सडकमा नै पाङ्गा गुडाएर खेल्थे रे, सामान ढुवानी गर्न कि त भरियाहरू, कि त ठेला गाडा या त आजका ट्रक भन्दा अलि साना लहरी (लरी) चल्ये रे । काम नहुँदा ती भरियाहरू र चालकहरू सडक छेउमा नै खोपी, गोठोलो र बाघचाल खेल्थे रे । यात्रु बस पनि हुन्थे रे । बाघको छाला जस्तो टाटे-पाङ्गे रङ्ग लगाएका ट्याक्सी पनि हुन्थे रे । काठमाडौँको वातावरण निककै स्वच्छ थियो रे । जताततै हराभरा, खाली ठाउँहरू, खेतबारीहरू र स्वच्छ हावा । घण्टाघरको ट्याङ्क ट्याङ्कको आवाज टाढा टाढासम्म सुनिन्थ्यो रे । गर्मीमा पङ्खा समेत चलाउनु पर्दैनथ्यो रे र जाडोमा कुहिरो लागेर बिहानीको

वातावरण ज्यादै रमणीय हुन्थ्यो रे । त्यतिबेला पनि थोरै संख्यामा ट्राफिक प्रहरी तैनाथ हुन्थे रे । सवारीका साधनहरू कम गुड्ने भएकाले त्यतिबेला आज जस्तो ट्राफिक प्रहरीहरू ठूलो तनावमा हुँदैनथे रे । रत्नपार्क जस्ता कैयन् चौबाटोहरूमा त सडकको बीचमा ट्राफिक प्रहरीका शिशै शिशाले बनेका साना कक्ष नै हुन्थे रे । त्यहीं भित्र आराम गर्ने र काम गर्ने सानो ठाउँ सहित ट्राफिक प्रहरीहरू पालैपिलो बाहिरको काममा जान्थे रे । कल्पना गर्दा नै स्वर्गिय आनन्द आउने ।

सिंहदरवारको पश्चिमपट्टि पहिलेको बग्गीखाना भएको ठाउँमा हाल हाम्रो मुख्यालय छ । तर त्यहाँ पनि दिउँसोको समयमा निकै घुईचो हुन थालेको छ । ट्राफिक प्रहरी कार्यालयमा पनि विभिन्न नयाँ शाखाहरूको स्थापना भएको छ भने दिनहुँ त्यहाँ आउनु पर्ने ग्राहकहरूको ठूलो भिड लाग्दछ । मापसे गरेर सवारी चलाउँदा र नियम विपरित सवारी चलाउँदा पक्राउ परेकालाई त त्यहाँ कक्षा पनि लिइन्छ । यता यस्तो खुट्टा राख्ने ठाउँ पनि छैन भने हाम्रै बगलमा रहेको नेशनल ट्रेडिङ लिमिटेडको पहिलेको विक्री कक्षहरू रहेको त्यति ठूलो परिसर कमिशन खोरहरूको कब्जामा परेर पार्टी प्यालेस र गाडी चलाउन सिकाउने दलालहरूको हातमा परेको छ । मुलुकको प्रशासनको मुख्यालय रहेको सिंहदरवारकै बाहिर त यसरी भ्रष्टाचार गरेर सरकारी सम्पत्तिको चरम दुरुपयोग हुन्छ र हाम्रा प्रशासक तथा विधायकहरू देखेर पनि नदेखेभैं गर्छन् भने, बाल मन्दिर, पशुपतिनाथको धर्मशाला, नारायणहिटी संग्रहालय, केशर महल, भृकुटी मण्डप, लुम्बिनी विकास कोष परिसर, फर्पिङ स्कूल परिसर, ट्रुलिवस परिसर, कालमोचन घाट, थापाथली मन्दिर परिसर वा अन्य कुनै पनि सरकारी र सार्वजनिक सम्पत्तिमा घिन लाग्दा गिद्धहरूले आँखा लगाए भनेर के आश्चर्य मान्नु र ? त्यो नेशनल ट्रेडिङको घर-परिसर हाम्रो ट्राफिक प्रहरी मुख्यालयलाई नै भोगचलन गर्न दिएको भए के बिग्रन्थ्यो र ।

म जस्ता ट्राफिक प्रहरीले दिन-रात, जाडो-गर्मी, घाम-पानी, घर-परिवार र आफ्नो स्वास्थ्य नभनेर गर्ने गरेका यत्तिका धेरै कामको कदर स्वरूप सरकारले हाम्रो जस्तो कठीन र जोखिमपूर्ण काममा संलग्न व्यक्तिहरूलाई त सामान्य समयमा पाउने भन्दा दोब्बर वा त्यो भन्दा पनि बढी तलब, भत्ता दिएर हाम्रो जीवन तथा स्वास्थ्य विमा पनि गरिदिए कति नै ठूलो व्ययभार पर्थ्यो होला र । हुन त यस्तै कुरा साथीहरूसँग गर्दा 'तिमीहरूलाई जाडोमा ज्याकेट दिएको छ, वर्षामा वर्षादी (रेनकोट) दिएको छ, मास्क र चश्मा पनि सरकारले नै दिएको छ, अझ पानीको जारका कम्पनीहरूले तिमीहरूका बुथ बुथमा ल्याएर पानी राखीदिन्छन्, त्यो भन्दा बढी तिमीहरूलाई के चाहियो ?' भन्छन् । अझ केहीले त हामी ड्राइभरहरूसँग घुस लिन्छौं रे र अनावश्यक दुख दिएर पैसा भाँच्छौं रे भनेर पनि भन्छन् । कस्तो पापी बोली । कस्तो कालो जिब्रो । हो, कोही कोही यस्ता व्यक्ति प्रहरीमा मात्र होइन, जुनसुकै निकायमा पनि हुन सक्छन् र एक न एक दिन तिनीहरू कानुनको फेलामा पनि पर्छन् । तर एकाध व्यक्ति त्यस्ता कुलाङ्गार निस्के भन्दैमा सबै मेहनती कर्मचारी र राष्ट्रसेवकहरूको निधारमा त्यस्ता कलङ्कीत कुराले पोत्नु कतिसम्म जायज हुन्छ, त्यो यस्तो भन्नेहरूले नै जान्नु । तर के गर्ने र, न सरकारले न त हाम्रा हाकिमहरूले नै हाम्रा लागि आवाज उठाइदिन्छन् । तैपनि जनताको सेवा गरिरहन पाएकोमा मेरो मन भने जहिले पनि खुशी नै रहन्छ । यसैगरी सेवा गरि रहने अवसर मिलिरहोस् । जय नेपाल ।

* लेखक विकास अर्थशास्त्री र पूर्वबैंकर तथा नेपाल एकल व्यक्तित्व समाजका अध्यक्ष समेत हुन् ।

२०७८ साल माघ २८ गते